

En sammanfattning av Skogscertifiering Prosilva ABs internrevision 2019 – skogsägare, entreprenörer och paraplyverksamheten.

SKOGSÄGARE

Årets skogsägarenkät skickades ut till 888 skogsägare. Utifrån resultat och analyser från föregående årets revision inriktades enkäten 2019 på frågor kopplat till plankrav, lövträd/lövdominans, avsatt areal, självverksamhet, kultur-/fornlämningar samt direktanlitande av entreprenör. Bland de 352 svarande identifierades 12 skogsägare vars enkätsvar bedömdes kräva besök av Prosilva, 79 enkätsvar krävde kontakt med skogsägaren för vidare uppföljning och fyra av dessa ledde till korrigerande åtgärder i samband med uppföljningen.

Antal och urval för fältrevisioner av skogsägare baserades på Prosilvas medlemsantal den 1 mars 2019. Prosilvas medlemsgrupp bestod då av 2950 utfärdade PEFC-bevis (samt 41 under bearbetning) och 1221 utfärdade FSC-bevis (samt 27 under bearbetning). FSC-bevisen var fördelade på 1209 FSC-SLIMF respektive 12 st FSC-bevis (större skogsägare). Utifrån Prosilvas åtaganden gav det ett minsta revisionsantal om 75 bevis för PEFC, 22 för FSC-SLIMF samt fyra för FSC

Årets urval av skogsägare för internrevision byggde på dessa kriterier:

1. Slumpgenerator bland skogsägare (<1000 ha) som ej haft intern- eller externrevision efter 2016
2. 5 % av skogsägarna som ej besvarat årets enkät
3. Skogsägare som pekats ut löpande under verksamhetsåret (aktiviteter & enkätsvar från tidigare år)
4. Särskilt urval bland skogsägare >1000 ha

Identifierade avvikelser och observationer under årets revisioner visar liknande resultat som för 2018. Uppkomna avvikelser bland de reviderade skogsägarna kan till stor del härledas till det huvudsakliga urvalskriteriet för 2017 och 2018 – tidigt certifierade skogsägare som inte haft revisionsbesök sen 2008. Flera av dessa har inte längre kontakt med tidigare ombuds företag och en del har inte heller bedrivit ett aktivt skogsbruk under senare tid. Bägge delarna bidrar till att medlemmen tappar kontakten med sin certifiering och tillhörande åtaganden.

Huvudsakliga avvikelser under årets revisionsbesök:

- Brister i utförande av nödvändiga skogsvårds- och återväxtåtgärder
- Genomförda åtgärder (egna och/eller skogsbolagets) har inte dokumenterats i skogsbruksplanen
- Anlitande av ej certifierade entreprenörer
- Kända kultur- och fornlämningar var inte dokumenterade i skogsbruksplanen

- För liten areal lövdominerade bestånd på frisk/fuktig mark
- För liten mängd färsk död ved tillskapad vid skogsbruksåtgärder
- Lämnade evighetsträd på avverkad areal upparbetas när de blåser omkull

Årets revision har lett till hög andel avvikelser vad gäller ej dokumenterad förekomst av lämningar, ungefär lika mycket som 2018 (33–36 % 2018). I många fall har skogsägare (och även virkesköpare) kännedom om lämningarna och det föreligger alltså låg risk för att skador ska uppstå på lämningar. Samtidigt förekommer det att skogsägarna inte tänker på att informera virkesköpare/entreprenörer om kända lämningar. Vissa avvikelser består av lämningar som inte har tillförts till planen efter att de har upptäckts i samband med skogsbruksåtgärder.

Generellt beror avvikelser bland skogsägare på kunskapsbrist och korrigeringar genomförs smidigt när skogsägarna har ny information. För att trygga efterlevnaden av certifieringskrav bland skogsägarna är det därför viktigt med en kontinuerlig kontakt med Prosilva. På det sättet kan de ajourhålla sina certifieringskunskaper och stämma av åtaganden som de själva styr över. Utifrån årets revision kommer även åtgärder/kontroller införas under 2020 vad gäller särskilda medlemsutskick, utökade frågor i skogsägarenkäten, urval för internrevisioner samt fortsatt kalibrering mellan revisorer.

ENTREPRENÖRER

Alla entreprenörer har ett åtagande att årligen genomföra en egenkontroll för att stämma av att certifieringskrav enligt PEFC följs. Egenkontrollen skickas ut genom en särskild enkät hos Prosilva. Enkäten skickades ut i december 2018 till samtliga 391 entreprenörer som var anslutna till Prosilva. 11 entreprenörer blev uppsagda i och med ej besvarad egenkontroll. Ytterligare två medlemskap avslutades med anledning av att verksamheten hade upphört.

Bland de svarande identifierades det avvikelser eller observationer hos 8 st. som bedömdes kräva besök av Prosilva. 213 entreprenörer kontaktades för vidare uppföljning av enkätsvaren och hos 33 st. ledde uppföljningen till en korrigering av avvikelser.

Antal och urval för fältrevisioner av skogsägare baserades på Prosilvas medlemsantal den 1 mars 2019: 251 avverkningsentreprenörer, 97 skogsvårdsentreprenörer samt 28 entreprenörer inom planering/planläggning. Utifrån Prosilvas rutiner och certifieringskrav gav det ett minsta revisionsantal om 26 avverkning, 11 skogsvård samt tre planering/planläggning.

För internrevisionen 2019 valdes entreprenörer utifrån följande huvudkriterier (i fallande storleksordning):

1. Riskbaserat. Att det föreligger ökad risk för avvikelse hos en medlem ansågs vara uppfyllt när entreprenören i enkäten har angett att ny maskin har köpts in eller att ny personal har

anställts. Högre risk för avvikelser ansåg vi dessutom föreligger när enkätsvaren i övrigt verkar otydliga eller tydligt visar avvikelser från standardkraven.

2. Entreprenörer inom planering och planläggning. Vi bedömer att entreprenörgruppen utgör en riskgrupp för att avsteg sker från certifieringskrav i och med "ny" PEFC-standard med nya plankrav. Denna grupp har varit prioriterad för en totalgenomgång under 2017–2019.
3. Entreprenörer som pekats ut löpande under verksamhetsåret (aktiviteter).

Huvudsakliga avvikelser under årets revisionsbesök:

- Ej certifierad underentreprenör
- Inga ansvars- och befattningsbeskrivningar för anställd personal
- Inga dokumenterade arbetsplatsträffar och utvecklingsamtal med anställd personal
- Inget dokumenterat systematiskt arbetsmiljöarbete
- Avsaknad av säkerhetsdatablad och/eller kemikalieförteckning
- Avsaknad av kompetensplan
- Kurser inom HLR/första hjälpen och Natur-/kulturhänsyn har inte förnyats
- Transport av farligt avfall inte anmäld till Länsstyrelsen
- Tankar inte godkända/besiktigade
- Ingen dokumentation ang. inlämning av farligt avfall (logglista eller annan kvittens)

Avvikelserna bland entreprenörerna har främst två orsaker. En orsak är att de inte känner till certifieringskravet. Ofta är avvikelser på grund av okunskap lätta att åtgärda. Den andra anledningen till avvikelser är att entreprenören känner till gällande certifieringskrav men upplever att de inte har möjlighet att uppfylla dem, eller aktivt väljer att nedprioritera åtaganden (exempelvis genomförandet av två dokumenterade arbetsplatsträffar per år). Avvikelser som beror på denna anledning är ofta svårare att ta i tu med och dessa avvikelser kan ibland leda till uppsägning, ifall entreprenören fortsätter att inte åtgärda bristerna.

Utmaningen för Prosilva som paraply inom entreprenörcertifieringen är att dels bistå med hjälpmedel för att entreprenörerna ska kunna följa sin certifiering samtidigt som den skogliga verksamheten fortlöper effektivt, dels att få entreprenören att engagera sig i alla företagsfrågor och nyttja de hjälpmedel som finns. Det hela kompliceras ytterligare av mångfalden bland entreprenörsföretagen sett till storlek och typ av verksamhet, entreprenörens kunskapsnivå, samt den stora mängden certifieringskritiska lagar och berörda myndigheter.

PARAPLYVERKSAMHETEN

För årets internrevision av Prosilvas kansli hade vi en extern konsult, Kjell-Owe Ahlskog på konsultföretaget Alcea AB.

Revisorns slutsats är att Skogs-certifiering Prosilva AB uppfyller de formella ISO 14001 kraven på miljöledningssystem och arbetssätt. Även paraplycertifieringen av skogsägare enligt PEFC och FSC samt grupp-certifiering av skogsentreprenörer enligt PEFC uppfyller gällande krav.

Han anser dessutom att Prosilva har tydliga och välstrukturerade rutiner både för det interna ledningssystemet och för de krav som ställs på ombud, skogsägare och entreprenörer. Det finns en tydlig ambition att hålla rutiner, instruktioner, avtal etc. så enkla och överskådliga som möjligt.

Revisorn anser vidare att Prosilva analyserar svaren som fås i skogsägarenkäten grundligt och att alla oklarheter följs upp individuellt med berörda skogsägare.

Internrevisionerna av både skogsägare och entreprenörer är omfattande och grundliga.

De två identifierade avvikelser från 2018, bägge kopplade till krav enligt ISO 14001, blev stängda.

Nya avvikelser

Nr	Kriterie	Avvikelse	Större/Mindre
1/2019	ISO 14001-2015 8.1	Det finns ingen formell godkännandeprocess för ombudsrepresentanterna och det ställs inga krav på att ombuden ska informera Prosilva vem som är godkänd att teckna certifieringsavtal. Varken ombuden eller Prosilva har aktuella register över vilka ombudsrepresentanter som är godkända att skriva certifieringsavtal.	Mindre

Observationer

Nr	Avvikelse
1/2019	En del av miljöutredningen är beskriven i ett separat dokument ("Tillägg till miljöutredning – negativ miljöpåverkan"). Att ha miljöaspekterna beskrivna i två separata dokument är något otydligt och en rekommendation är därför att slå ihop dem till ett dokument.
2/2019	I analysen av resultaten från internrevisionerna av skogsägarna görs ingen utvärdering av hur resultaten skiljer sig mellan de olika ombuden.
3/2019	Det rekommenderas att Prosilva i skogsägarenkäten följer upp vilka skogsägare som utfört avverkningar under perioden och vem som utförde åtgärden (ombud, icke ombud, egen åtgärd).